

Konwencja między Polską Ludową i Stolicą Apostolską.

Projekt przyjęty przez Komisję Wspólną Przedstawicieli Rządu i Episkopatu

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Stolica Apostolska
- kierując się wolą utrwalania pokoju oraz pełnej realizacji praw człowieka określonych w międzynarodowych konwencjach i deklaracjach o charakterze uniwersalnym, a także w Akcie Końcowym Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie,
- mając na uwadze trwałe związki Kościoła Katolickiego w Polsce z życiem Narodu zarówno w jego historii jak i we współczesnych warunkach ustrojowych,
- dążąc do uregulowania stosunków między Polską Rzeczpospolitą Ludową i Stolicą Apostolską, zapoczątkowanych Protokółem z dnia 6 lipca 1974 roku, oraz do trwałego ułożenia stosunków między Kościołem Katolickim w Polsce a Państwem, postanowiły zawrzeć niniejszą Konwencję dla pełnego rozwoju osoby ludzkiej i dla dobra Kraju.

W tym celu Jego Ekselencja Pan Wojciech Jaruzelski, Przewodniczący Rady Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz Jego Świątobliwość Jan Paweł II, mianowali swoich pełnomocników..... którzy zgodzili się na następujące artykuły:

Artykuł 1

Polska Rzeczpospolita Ludowa i Stolica Apostolska uznają, że:
- prawa człowieka jako obywatela i członka wspólnoty religijnej mają swoje źródło w godności i podmiotowości człowieka, a w konsekwencji społeczeństwa, z ich uszanowania rodzi się poczucie obywatela, że jest współgospodarzem swego kraju i wspólnoty,
- każdy człowiek ma prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania,
- nikt nie podlega przymusowi, który ograniczałby jego wolność posiadania religii lub przekonań według własnego wyboru,
- każdy człowiek ma prawo do uzewnętrzniania indywidualnie albo wspólnie z innymi, prywatnie lub publicznie swojej religii lub przekonań, z poszanowaniem bezpieczeństwa i porządku publicznego, zdrowia, moralności publicznej lub podstawowych praw i wolności innych osób.

Artykuł 2

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa stwierdza, że jest państwem świeckim (niekonfesyjnym) gwarantującym swobodę przekonań światopoglądowych i religijnych.
2. Stolica Apostolska uznaje tak pojętą świeckość Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Artykuł 3

Kościół Katolicki zgodnie ze swoją doktryną naucza poszanowania prawa oraz władzy państwowej i współdziała z Państwem dla dobra osoby ludzkiej, dobra kraju i pokoju.

Artykuł 4

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa poręcza Kościołowi Katolickiemu swobodę pełnienia jego misji nauczycielskiej, kapłańskiej i pasterskiej.
2. Kościół Katolicki w pełnieniu swej misji szanuje zasady wolności religii lub przekonań oraz inne konstytucyjne zasady Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.
3. Kościół Katolicki w Polsce rządzi się w swych sprawach własnym prawem, swobodnie wykonuje władzę duchowną i jurysdykcyjną oraz zarządza swoimi sprawami.

Artykuł 5

Polska Rzeczpospolita Ludowa zapewnia Kościołowi Katolickiemu w Polsce swobodę wzajemnego kontaktowania się ze Stolicą Apostolską i Kościołami partykularnymi, a także z innymi wspólnotami, instytucjami i organizacjami wyznaniowymi.

Artykuł 6

1. Celem utrzymania przyjaznych stosunków między Polską Rzeczpospolitą Ludową i Stolicą Apostolską Układające się Strony nawiązują stosunki dyplomatyczne.
2. Przy Radzie Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej akredytowany będzie Nuncjusz (Pronuncjusz) Apostolski, a przy Stolicą Apostolską akredytowany będzie Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Artykuł 7

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa uznaje przysługującą i tradycyjnie respektowaną

osobowość prawną Kościoła Katolickiego w Polsce. Uznaje również kościelne osoby prawne należące do tych kategorii, których wykaz określi ustawa wymieniona w art. 22.

2. Nowo powstające kościelne jednostki organizacyjne uzyskują osobowość prawną, jeżeli należą do kategorii, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 8

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa poręcza Kościołowi Katolickiemu swobodę kultu w rozumieniu artykułu 1 niniejszej Konwencji.

2. Kościół Katolicki w Polsce rozwija swą działalność w tradycyjnie działających w Polsce obrządkach.

3. Kościół Katolicki korzysta ze swobody publikacji i rozpowszechniania Pisma Świętego, ksiąg liturgicznych oraz dokumentów Stolicy Apostolskiej dotyczących wiary, moralności i zarządzania sprawami Kościoła.

Artykuł 9

Sprawa struktur organizacyjnych Kościoła. (Artykuł zastrzeżony do bezpośrednich rokowań Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Stolicy Apostolskiej)

Artykuł 10

Sprawa obsadzania stanowisk kościelnych. (Artykuł zastrzeżony do bezpośrednich rokowań Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Stolicy Apostolskiej)

Artykuł 11

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa uznaje prawo Kościoła Katolickiego do zakładania, znoszenia, przekształcania i kierowania instytucjami życia konsekrowanego i stowarzyszeniami życia apostolskiego. Działają one zgodnie ze swoimi statutami. Na ich czele mogą stać tylko obywatele polscy. Odstępstwo od tej zasady wymaga zgody władz polskich.

2. Tworzenie na terenie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej instytucji życia konsekrowanego i stowarzyszeń życia apostolskiego należy do właściwej władzy duchownej.

3. Utworzenie jednostki organizacyjnej instytucji lub stowarzyszenia, które istnieją za granicą, a dotąd nie działały w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wymaga konsultacji właściwego przedstawiciela Kościoła Katolickiego w Polsce z właściwymi władzami państwowymi.

Artykuł 12

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa nadal będzie umożliwiać Kościołowi Katolickiemu w Polsce prowadzenie duszpasterstwa misyjnego i polonijnego w państwach, których ustawodawstwo lub zwyczaj na to zezwalają.

2. Kościół Katolicki w Polsce może organizować pomoc dla wspierania działalności, o której mowa w ust. 1.

Artykuł 13

1. Państwo uznaje prawo Kościoła Katolickiego do nauczania religii i religijnego wychowywania dzieci i młodzieży zgodnie z własnymi przekonaniem ich rodziców lub opiekunów prawnych.

2. Nauczanie religii dzieci i młodzieży, jako wewnętrzna sprawa Kościoła Katolickiego jest organizowane i odbywa się zgodnie z programem ustalonym przez kompetentną władzę kościelną.

3. Nauczanie religii odbywa się w punktach katechetycznych organizowanych w kościołach, kaplicach, budynkach kościelnych lub w innych pomieszczeniach udostępnionych przez właściciela lub działającego z jego upoważnienia administratora.

4. Kościół Katolicki ma także prawo prowadzenia katechizacji osób dorosłych.

Artykuł 14

1. Kościołowi Katolickiemu w Polsce przysługuje prawo zakładania i prowadzenia wyższych seminariów duchownych, a w trybie określonym w ust. 2 i 3 innych wyższych uczelni.

2. Powoływanie papieskich uczelni wyższych oraz zakres i tryb uznawania przez Państwo nadawanych przez nie stopni i tytułów naukowych określają umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Konferencją Episkopatu Polski, działającą z upoważnienia Stolicy Apostolskiej.

3. Zakładanie przez Kościół Katolicki w Polsce szkół wyższych o zakresie nauczania szerszym niż określony w ust. 1 i 2, wymaga porozumienia Układających się Stron. Realizację tego porozumienia określa prawo polskie i prawo kościelne.

Artykuł 15

1. Polska Rzeczpospolita Ludowa uznaje prawo Kościoła Katolickiego do zakładania i

prowadzenia także innych szkół niż wymienione w art. 14 oraz placówek oświatowo-wychowawczych.

2. Rodzaje szkół i placówek oświatowo-wychowawczych, zasady i tryb ich zakładania oraz prowadzenia określa prawo polskie.

Artykuł 16

1. Kościół Katolicki w Polsce i jego osoby prawne mają, zgodnie z wielowiekową tradycją, prawo prowadzenia działalności charytatywno-opiekuńczej.

2. Działalność charytatywno-opiekuńczą prowadzi Kościół Katolicki w ramach odpowiednich struktur organizacyjnych. Organizacjom tym przysługuje osobowość prawna, o której mowa w art. 7.

Artykuł 17

1. Osobom należącym do Kościoła Katolickiego zapewnia się swobodę zrzeszania w celu realizacji zadań wynikających z misji Kościoła, w ramach organizacji kościelnych i organizacji katolickich.

2. Organizacje mające na celu kształtowanie formacji religijnej lub przyczyniania się do rozwijania kultu religijnego, pozostające w bezpośredniej zależności od właściwego ordynariusza (organizacje kościelne) działają w ramach tych kościelnych osób prawnych, które je powołały. Osoby te czuwają nad zgodnością działania tych organizacji z ich celami religijnymi i moralnymi.

3. Organizacje mające na celu działalność społeczno-kulturalną i wychowawczą w duchu nauki Kościoła, w łączności z hierarchią kościelną i za jej aprobatą (organizacje katolickie) działają w ramach przepisów prawa polskiego. Władze państwowe w odniesieniu do tych organizacji wykonywać będą przysługujące im uprawnienia w porozumieniu z właściwymi władzami kościelnymi. Postanowienia powyższe dotyczą również działalności charytatywno-opiekuńczej w formach organizacyjnych innych niż określone w art. 16.

Artykuł 18

1. Kościołowi Katolickiemu w Polsce i jego osobom prawnym przysługuje prawo nabywania, posiadania i zbywania dóbr ruchomych i nieruchomości, zarządzania swoim majątkiem, nabywania i zrywania innych praw, zgodnie z prawem polskim.

2. Tryb nabywania tych praw lub sposób ich realizacji w odniesieniu do niektórych kategorii nieruchomości określa ustawa wymieniona w art. 22.

3. Kościół Katolicki w Polsce i jego osoby prawne mogą, bez potrzeby uzyskiwania zezwoleń, organizować dobrowolne zbiórki publiczne na swe cele.

Artykuł 19

Kierując się szczególną troską o zapewnienie właściwych warunków dla rozwoju kultury chrześcijańskiej, stanowiącej nieodłączną część kultury narodowej, Kościół Katolicki i Władze Państwowe będą współdziałały w jej zabezpieczeniu, rozwijaniu i upowszechnianiu.

Artykuł 20

Wysokie Układające się Strony zobowiązują się do rozwiązywania w drodze dyplomatycznej ewentualnych trudności, jeśli w przyszłości powstały co do interpretacji lub stosowania poszczególnych ustaleń niniejszej Konwencji.

Artykuł 21

Upoważnieni przedstawiciele Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz Konferencji Episkopatu Polski, przy zachowaniu kompetencji Stolicy Apostolskiej, będą rozpatrywać w ramach zwyczajowo ukształtowanych form, sprawy dotyczące Kościoła i Państwa.

Artykuł 22

1. Szczegółowe umowy między Polską Rzeczpospolitą Ludową i Stolicą Apostolską oraz ustawa o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej regulują sprawy nie objęte niniejszą Konwencją.

2. Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przedłoży Sejmowi projekt ustawy wskazanej w ust. 1 przygotowany przez Komisję Wspólną przedstawicieli Rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i Konferencji Episkopatu Polski. Ustawa ta określi w przepisach przejściowych i końcowych tryb utraty mocy prawnej przepisów sprzecznych z niniejszą Konwencją.

3. Przepisy niniejszej Konwencji stają się częścią państwowego i kościelnego porządku prawnego.

Artykuł 23

Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie jednocześnie z wejściem w życie

ustawy o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Nawiązanie stosunków dyplomatycznych nastąpi z chwilą wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w

Na dowód czego pełnomocnicy Układających się Stron podpisali niniejszą Konwencję.

Konwencję niniejszą sporządzono w, dnia w dwóch egzemplarzach, każdy w języku włoskim i polskim, przy czym oba teksty są jednakowo autentyczne.

Warszawa, dnia 4 maja 1988 roku.

Na podstawie upoważnienia Komisji Wspólnej tekst podpisują współprzewodniczący Zespołu

Redakcyjnego

Metropolita Poznański
(-) Ks. Arcybiskup Jerzy Stroba

Minister — Kierownik
Urzędu do Spraw Wyznań
(-) Dr Władysław Loranc

Tekst publikowany w: „Konkordat Polski 1993. Wybór materiałów źródłowych z lat 1993-1996”. Wybór tekstów: Czesław Janik, Uniwersytet Warszawski, Instytut Nauk Politycznych, Warszawa 1997.

(Publikacja: 18-11-2003)

Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,3004>)

Contents Copyright © 2000-2008 by Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę podkatalogów, skrypty JavaScript oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl